

ALICE MUNKROOVA
Žena, ktorá zrevolucionizovala
poviedku

NAŠTARTUJ PROJEKT

IN vinný zrak oslavovaný a zasa u
nými uchvátený. Keď som chcela túto
autorku spoznať a radila som sa, ktorá knihu si
od nej kúpiť, dostala som odpoveď: „To je jedno,
od nej je všetko dobré.“ Ako prvá sa mi dostala
do rúk kniha poviedok *Prázdne miesta* (1981), bola
som odkázaná na český preklad - v skutočnosti
všetky od nej v ponuke knižkovecťov níz ne-
bolo.
Knihu som zblúla a posunula ďalej, aby ne-
žala rovnaké nadsenie. Vlastne ani neviem po-
menovať, čím ma tak zhranula, ale nevedela
som ja posúť z rúk. Zvykli sme si dnes na „ja“
písanie, písanie o vlastnom živote. Aj Alice Mun-
roová je učiteľ autobiografická, čerpá zo svojho
života, ale nepíše príbehy „grovplánovo-sebe“.
Čo poviedka, to iný príbeh, osud, iné postavy,
charaktery, vysutavárý dej, zápletky. Sú to vlast-
ne malé romány. Priravnávajú ju k Čechovovi,
ale musím povedať, že „Alice Munro“ ma baví
viac. Všetko v jej príbehoch je také blízke.
Z Kanady je prvá, kto dostal Nobelovu cenu,
a v roku 1968 bola len trinásťročnou ženou ocenenou
tento ocenenie. Forota ju vydržala ako „ma-
sterku poviedky“. Jej život bol s knižkami spúť
aj inak - s manželom Jimom Munroom vlastnila
knížkovecťvo vo Victorii. Dožila sa vysokého
veku, 92 rokov, a zomrela v roku 2013 v opatro-
vateľskom dome v kanadskom provincii Ontário.
Žena, ktorej myseľ nám zanechala také bohat-
stvo, trpela posledné roky života demenciou.
Jej poviedka *The Bear Came Over the Mountain*
bola v roku 2006 sfilmovaná režisérkou Sarah
Polleyovou pod názvom *Aspy from Her* - v slo-
venskej distribúcii film uvádzali pod názvom
Deľože od naj. Bol nominovaný na Oscara v ka-
tegorii najlepšii adaptovaný román. Prvá zbierku
poviedok - *Time: smajch tískov* - vydala až na
prahu štyridsiatky. Viac sa o jej tvorbe dozviete
z bloku článkov, ktoré vám prinášame v tomto
čísle. Pod patronát si ich zbral prekladateľ Ma-
rián Gaščík, ktorý napísal aj úvodný text. Mi-
nulý rok pre vás pripravii podobný príspevok
o inej kanadskom poviedkárke, Mavis Gallant,
ktorá sa, mimochodom, dožila podobného veku
ako Munroová, zomrela ako 91 ročná. Čer texty
Murielka Čiadešová. Foto: James Hogg/Unsplash, Lucia

Sloboda Rozumu! – podporte literárny časopis

Mnohí a mnohé ho už poznáte, Rozum začal vychádzať v roku 2019. Prvý rok vychádzal bez akejkoľvek podpory štátu či verejných zdrojov, od roku 2020 vychádza s podporou Fondu na podporu umenia. V časopise nájdete rozhovory, recenzie, ukážky literárnych diel, eseje, glosy, poznámky...

– Iris Kopcsayová

Prečítajte si celý príbeh
a podporte ho na webovej
stránke Donio

Naskenujte kód pomocou telefónu alebo
navštívte www.donio.sk/p/7382